

На самиту НАТО-а у Лисабону, очекује се да лидери размотре будућност Западне војне алијансе, њену улогу у свету и односе са Русијом. На почетку друге деценије 21. века, НАТО покушава да се редефинише.

Војници НАТО-а су у Авганистану. Углед најуспешније војне алијансе на свету зависи од тог сукоба. Међународне снаге НАТО-а за безбедносну помоћ, познате као ИСАФ, имају више од 130 хиљада припадника из свих 28 чланица. Главнину тих снага чине Американци и Џонатан Ајл из лондонског Краљевског војног института, каже да ће НАТО пратити америчко вођство.

"Ако амерички председник идуће године закључи да је напредак довољан за наставак операција, претпостављам да ће већина чланица Алијансе остати на терену", каже Ајл.

Очекује се да ће лидери разговарати и о недавном спору око напада НАТО-а на осумњичене екстремисте. Авганистански председник Хамид Карзаи се изјаснио против ноћних напада који, како је рекао, подривају подршку рату међу Авганистанцима.

Вероватно ће бити речи и о плану за окончање борбене мисије у Авганистану до 2014.

На дневном реду ће се наћи и Русија. Самиту ће присуствовати председник Русије, Дмитриј Медведев. Генерални секретар НАТО-а, Андерс Фог Расмусен, каже да ће Русија и НАТО сарађивати у Авганистану.

"Дубоко верујем да Русија дели наш став да је дошло време да престанемо да бринемо једни о другима. Дошао је тренутак да сарађујемо и то ћемо и учинити", изјавио је Расмусен.

Односи Русије и НАТО-а су успостављени 1989, након пада Берлинског зида. Тадашњи совјетски министар иностраних послова, Едуард Шеварднадзе, дошао је у историјску посету НАТО-у.

Међутим, односи су климави, претежно због разлика у погледу ширења НАТО-а и ракетне одбране.

Оксана Антоњенко, из Међународног института за безбедносне студије, каже да ће ти односи бити "ресетовани".

"Обамина администрација је веома озбиљно решена да крене ка потпуно новом квалитету у односима са Русијом. Мислим да се ствари мењају", каже Антоњенко.

Мења се и НАТО. Циљ новог Стратешког концепта Алијансе је успостављање позиције у 21. веку и нагласак на приоритетима као што су безбедност интернета и ракетна одбрана.

"Нећемо да убеђујемо Русе да прихвате ракетну одбрану, али ћемо покушати да постигнемо начелни споразум на основу којег би размештање могло да почне", истиче Ајл.

Генерални секретар НАТО-а, Андерс Фог Расмусен, каже да ће самит у Лисабону бити историјски и да ће се на њему видети модернизована и обновљена Алијанса. Током њене транзиције из војне структуре у више одбрамбену, све очи ће бити упрте у Авганистан. Неуспех у Авганистану, или утисак слабости, могао би да оштети НАТО и његове тежње у будућности.

(VOA)